

mișcare, de unde cinetismul vădit programatic ca rezultat al vizualizării, în retrospectiuni, în panoramări de oameni și evenimente, în colaje, în fixări de cadru (succesiuni de imagini), alternări rapide de planuri”.

Astfel, Anatol Codru apelează la aplicarea createoare a unor procedee și efecte din limbajul cinematografic în creația sa poetică cu scopul de a amplifica intensitatea stării poetice, de a spori semnificațiile expresiei sau imaginii artistice. Aceste idei vor fi argumentate cu exemple din poezia codriană, în care autorul a utilizat modalități de expresie cinematografică precum stop-cadru, raf-panorama, montajul paralel, asociativ, contrapunctul, unghiulația, cadrul etc.

Urbanismul din RSSM prin prisma reglementărilor statale (1944-1947)

Alina OSTAPOV

Pe parcursul primilor 20 ani de după cel de-al Doilea Război Mondial, majoritatea orașelor republicii au fost practic construite din nou. Directivele primelor planuri cincinale erau determinate, în primul rând, de problemele de reconstrucție al fondului construit. Pentru centrele urbane principale ale RSSM – Chișinău, Tiraspol, Bender, Bălți, Orhei, Soroca și Cahul – au fost elaborate scheme de planuri generale, cu schimbări considerabile, care au inclus raioane (sectoare), cartiere și artere magistrale – componente importante ale orașelor sovietice. Implicațiile politicii totalitare în evoluția urbanistică au cauzat transformări progresive spațiale și volumetrice. Caracterul restrictiv al intervențiilor urbane este reflectat în documentele arhivistice: se urmărea planificarea cu contur stabilit, cu diferite tipuri de construcții și înălțimi raportate la densitatea populației, fiind mai mare în partea centrală. Acestui sector i se acorda o atenție specială, lateral arterelor principale fiind construite edificiile reprezentative publice, instituțiile și locuințele cu confort înalt.

În atenția puterii centrale era structura administrativă orașenească, în domeniul arhitecturii fiind creat Comitetul de Arhitectură, cu scopul de a gestiona și supraveghea domeniul respectiv. S-a oficializat postul de arhitect principal al orașului, având un rol major și obligativități multiple impuse de administrație. Pentru analiza proiectelor de planificare, de amenajare exterioară și de arhitectură peisageră a orașului, a proiectelor de construcții în masă și a edificiilor importante, a fost întemeiată Comisia arhitecturală orașenească. Perioada anilor 1944 -1947 a rămas în istorie ca o etapă a tentativelor de or-

donare a schemelor planurilor generale ale localităților moldovenești, acestea devenind instrumente tehnice fundamentale de întruchipare a ideilor totalitare sovietice.

Evoluția figurativului din pictura moldovenească în perioada 1952-1960

Liliana PLATON

Figurativul în pictura moldovenească manifestă funcții de importanță majoră, atât de formalizare a structurii compoziționale, cât și de asigurare a interpretării ideii semantice în tablou. În primii ani postbelici, figurativul este profund concentrat pe corespunderea adecvată cu datele obiective ale realității, raportate deseori mimetic în imaginea plastică, iar de la începutul deceniului VI (1952) manifestă o evoluție specifică. Fiind condiționat de o serie de formulări ideologico-conceptuale, destul de severe, figurativul recurge la schimbări stilistico-plactice, evidente prin dirijarea mijloacelor de expresie și prin intenția de structuralizare compozițională. În cadrul acestor intenții se întrevăd noi modalități de reprezentare a imaginii, caracterul cărora se bazează pe corespunderea cu realitatea senzorială. Prin intermediul noilor viziuni, forma plastică tinde la o surprindevă a trăsăturilor de caracter și a particularităților tipologice, oglindind treptat și valențe ale chipului național. Această soluție plastică înlesnește atât reflectarea realității obiective prin imaginile perceptive ale artistului, cât și opiniile subiective prin imaginația creativă, sugerând unele semnificații plastice, care completează și largesc conținutul informativ al operei. Prin intervenția subiectivă a artistului se amplifică conținutul mesajului semantic, propunând o interpretare polivalentă a subiectelor propuse, în cadrul cărora se promovează calitățile introspective ale figurilor și profunzimea trăirilor afectiv-emoționale. Totodată, se diversifică posibilitățile de soluționare artistică a imaginii prin intermediul mijloacelor factual-plactice, care enunță valori semnificative ce contribuie la reprezentarea mai vastă a realității. Rezultatul acestor implementări se întrevăd parțial în ideile plastice care au fost practicate vast în RSSM în preajma anului 1960.